

עין משפט
גזירה

נג:

כיצד מעברין פרק המישי עירובין

מסורת הש"ס

ב א טושיע לית קי קט
ספק ג:

רב ניסים גאון

אמר תנן ארבעה עשר
מחוץ לפרוץ מה שישנו
בבביות מפרק אלו מוכין
ר עקיבה אומר מרובין
אחרו על עכו.

רבינו הגאון

פי' שכוון בית הירושם
בית העובדות. מקום
(החלוחלה) (החלוחלה)
והוא משנה בבביות מפרק
קדירה נראה כרענתן אם אינו
משייר אכל נמנעה אילס
נראה כרענתן אם אינו משייר:
תו

עלת נקפת בדר. כלי שדולין בו יין מן הכד והא דאמר בפרק כל
תנאי (שנת דף קטו.) גבי רב יוסף מוקר שבי ופרק יט נחלין
(כ"ב דף קלג:) גבי יוסף בן יעזר וצני בתלמיס עלילתא דדינרי
מפרס ר"ת דעילתא הוא כלי כמו עלת דהכא ולא כמו שפי' בקושי'
שם עליו ונחמא קאמר:

גבר פום דין חי. פי' רבינו מנאל
אושפינסא מרגום איס גבר
ופי פוס זה דין גא אל תאללו ממנו
נא מתרגמין כד חי (שמות יב):
משיירין פיאח בקערה ואין
משיירין פיאח באילס.

וכפרק בן עזאי קמי משיירין פיאח
נמנעה קדירה ואין משיירין פיאח
נמנעה אילס פירוש נמנעה
קדירה נראה כרענתן אם אינו
משייר אכל נמנעה אילס אינו
נראה כרענתן אם אינו משייר:
תו

י(דהוה קאזיל) ואמר להו אמר למאן
למירבב או חמר למישיעי עמד למילבש או אימור לאיתכסאה הדיא איתתא דבעיא
למימר לחברתה תאי דאוכלך חלבא אמרה לה שלוכתי תוכלך לביא הדיא
אתתא דאתיא לקמיה דדיינא אמרה ליה מרי כירי תפלא הוית לי וגבנך מין
וכרו הוות (ב) דכר שדרו לך עליויה לא משי כרעך אארעא אמרתא דבי
רבי כי הוה משתעיא בלשון חכמה אמרה הכי עלת נקפת בכד ידאון נישריא
לקיניהון וכד הוה בעי דליחבון הוה אמרה להו יעדי בתר חברתה מינה
ותתקפי עלת בכד כאילפא דאזלא בימא רבי יוסי בר אסיין כי הוה משתעי
בלשון חכמה אמר עשו לי שור במשפטה כמור מסכך וכד הוה שאל באושפיא
אמר הכי גבר פום דין חי מה זו טובה יש רבי אבהו כי הוה משתעי בלשון
חכמה הוה אמר הכי אתריגו (א) לפחמין ארקיעו לזחבין ועשו לי שני מגדי
בעלמא איכא דאמרי ויעשו לי בהן שני מגדי בעלמא אמרו ליה רבנן לרבי
אבהו הצפינו היכן רבי אלעאי צפון אמר להן עלין בערעה אהרנית
אחרנית עירנית והנערתו אמרי לה אשה ואמרי לה מסכתא אמרי ליה
לרבי אלעאי הצפינו הבין רבי אבהו [צפון] אמר להן נתייעין במכתיר
והגניב למפיבשת (א) אמר רבי יהושע בן חנניה מימי לא נצחין אדם חוץ
מאשה (ב) תינוק ותינוקת אשה מאי היא פעם אחת נתיארתו אצל אכסניא
אחת עשתה לי פולין ביום ראשון אכלתי ולא שיירתי מהן כלום שנייה
ולא שיירתי מהן כלום ביום שלישי הקדיחתן במלח כיון שטעמתי משכתי
די מהן אמרה לי רבי מפני מה אינך סועד אמרתי לה כבר סעדתי מבעוד
יום אמרה לי היה לך למשוך ירך מן הפת אמרה לי רבי שמא (א) לא הנתת פאה
ראשונים ולא כך אמרו החכמים "אין משיירין פאה באילס אבל משיירין
פאה בקערה תינוקת מאי היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך והיתה דרך
עוברת בשדה והייתי מהלך בה אמרה לי תינוקת אחת רבי לא שדה היא זו
אמרתי לה לא דרך כבושה היא אמרה לי ליסטים כבושה תינוק מאי
היא פעם אחת הייתי מהלך בדרך וראיתי תינוק יושב על פרשת דרכים
ואמרתי לו באיזה דרך נלך לעיר אמר לי זו קצרה וארוכה וזו ארוכה וקצרה
והלכתי בקצרה וארוכה כיון שהגעתי לעיר מצאתי שמקיפין אותה גנות
ופרדיסין חורתי לאחורי אמרתי לו בני הלא אמרת לי קצרה אמר לי ולא
אמרתי לך ארוכה נשקתיו על ראשו ואמרתי לו אשריכם ישראל שכולכם
חכמים גדולים אתם מגדולכם ועד קטונכם: רבי יוסי הגלילי הוה קא אזיל
באורחא אשכחה לברוריה אמר לה באיזה דרך נלך ללוד אמרה ליה גלילי
שוטה לא כך אמרו חכמים "אל תרבה שיחה עם האשה היה לך לומר
באיזה ללוד ברוריה אשכחתיה להווא תלמידא דהוה קא גרים בלחישא
בטשה

ירשע. לא היה זוכה להורות הכלכה: על אוטו עון. עון דנוב עיר
הכהנים: אספ וכו' עמי. שמואל קאמר לשאלו כשהעלה עיי
בעלת אויב: אכחו פנן או עכוו. בבביות (דף מ.) גבי מומין תנן
שאין לו אלא צילא אחת הכי זה מוס רכי עקיבא אומר מושיבין אותו
על עכוו וממניא אס יס צילא אחת

סופה ללחא. אכחו ענגווי וכן עכוו:
ידי. היו יודעין: כהרדן על אדמה.
ירקרקת היתה לנכע ויק הארץ:
אמר למאן. מדכר בשפה רפה ולא
פירש האות ואינו ניכר אם עמר אם
חמר אם אימר: עמר למילבש.

לעשות נגדים: אימר לאיסכסא.
שה לשוטו: סא דאולכך מלכא.
היתה רוצה לומר כווא ואולכך מלכ
ואינה מפרשת לתמוך תיבות זו מו
ולהשמיע כל מינה ומינה ומלטרפות
שמי תיבות כאלה ונתגמגמת המינות
ואומרת תאלכך לביאן. ואומרת נמי
שלוכמי ככ"ף והיתה רוצה לומר
שלוכמי כ"ו כמו משלכות כלומר
חכמי: סולכך לביא. קללה משמע
שחאלך לביא: מרי כירי. ורוצה

לומר קירי והוא אדון ואמרה כירי
והוא עבד: ספלא סוס לי. רוצה
לומר ספלא הוה לי ואמרה ספלא
והיא קורה: וגבנך מין. (א) רוצה לומר
נגבוה ממני ואמרה גבנך מין דמשמע
נגבבו את העיני: וכדו סוס דכי שדרו
לך עליויה לא מטיין כרעך אארעא.

כבר כלה היין ונגע בתחמית המינה:
עליה לא היו רגליך נוגעות בלךך והרי
שעויות הרבה וכדו משמע עכשו
ועשא לומר וכן הוה ועוד שהיתה
מוכרת תלמידי דביין ואומרת אם תולין
אותך עליה כו': עלם. שם כלי שדולין
בו יין מן הכנסין וממלאין הכוסות:
נקפס בכד. מנקפת בחיבת כלומר
כבר כלה היין ונגע בתחמית המינה:
ידאון נישריא לקיניהון. ילכו תלמידים
לנתיבם כלומר יפקסו סעודתן [שאלין]
עוד יין: (א) יעדי בכר חכרסה
מינה. נסיר ונוגפת חנית האחרת
ונמווג עור: וספקי עלם בכד. הלא
לפה עלת בכד כריוח: כאלפס בימא.
לחניה הלפה גיס. מתקפי כמו לקפו
דייבו נחגיגה (דף טז.) וכמו קפא
תהומא דסוכה (דף ג.) קף התמים
ועלה: כלשון חכמה. שלא יבינו
האחרים: שור משפט. מלדין מור
דין. שור מור משפט דין: כטור מסכן.
הר דל מרדל: משיל באושפיא. שאל

עוברי דרכים נעניין אושפיאני: גבר
פוס דין פי. אש פו זו חי. אש כמו
איש פוס כמו פי דין כמו זה: מה זו
עונס יש. כלומר כמה טוב זו:
אפריגו לפחמין ארקיעו לזחבין.
כבעירו את הפחמין להיות הדומין
לחמרו שישטחו גחלים הלוחשות על
פי הכירה להחמם כנגדן: ארקיעו

שטחו כמו רקיע: לזחבין. גחלים לוחשות אדומות כהב: מגדי בעלטה.
מרגולין המודיעין עונות הלילה: כהן. על הפחמין:
השנינו. הרלונו. לטון לופיה הליכות בימה (משל לא): לפון. הוה מתחנא דלח היו יודעים התלמידים להיכן היה והיו שואלים ממנו:
עלן כנערה אהרנית עירנית. שמה הלילה כנערה אהרנית עכשו הוא יסן: אמרי לה אשה. הארנית נת הכן.
הארנית מתה אשו רלסונה וזו אחרונה: עירנית. נעלת תן (א) ומרפה כלסם עכ. והנערתו לא היה יכול לישן: מסכסא. הארנית
מקדר קדשים עבודת אהרן. אחרונות סייס אחרת והתחיל בזו. עירנית עמוקה ומעוררת לומדיה: ניעטין בכספיר. נטל רשות
משאי. מחמיר ע"ש שנותן רשות לפסון ולקריתו רבי ומאז והלאה הוא כבר להיות מוכתר ליקרא רבי מומחה לדינים ואס טעה לא
יסלס: והגניב. הדרכים הן לו לדרוס: למפיבשם. לפני זקני דרוס שכן חממים מאל. ע"ש שהיה מפיבשת אדם גדול קרי להו הכי:
לא נלחמי אדם. נדכרתי. סקדיחוס. שרפתו כמו כי אס קדחה (נדכרס לנ). כלומר נהנה זו מלח יומר מלד: אין משיירין פאה כלילסם
שהשמש נערה מן האילסם לתוך הקערה אין דרך להיח אילסם כלום לצורכו אלא כל אחד מניח פאה אצל כקערה אחרת לשמש
והוא מאלל שמש: פרסס דרכים. דרך פורס לכאן ולכאן: ארוכס. שמארין הדרך: וקלרס. שמואל מצוי העיר פניו ליכנס:
נטשה

(א) נדכרס יכ. (ב) רכיל
(ג) מסי' ד"ח פ"ו.
(ד) אלות פ"א מ"ה (נדכרס
(ה) כ"א (ו) כ"א: כמ.
(ז) ופסוקין ה. (ח) (א) ונדכרס
(ט) (ב) כ"א כ"א
פ' הנכנס פ"ו משיירין
פאה נמנעה אילסם ואין
משיירין נמנעה קדירה
פירוש נמנעה אילסם
נראה כרענתן אם אינו
משייר אכל נמנעה קדירה
אני נראה כרענתן אם
אינו משייר גירס רש"ל.

תורה אור השלם
1. ויתן יי גם את ישראל
עקב ביד שלשום ומר
אחד ובניך עמי גם את
מחנה ישראל יתן יי ביד
פלשתים.
שמואל א כב יט

הגהות הב"ח
(א) גם וכו' הוה דכי
שדרו: (ב) שם חוץ מלס
והניקת והניקת מלס
מלי: (ג) רש"י ר"ל
וגבנך מין ככדו מנאי ר"ל
נגבוה ממני:

הגהות הגר"א
[א] כ"א לפחמין. רשום
קי עליו וידי לנכסין.
(וכיה צירוש' ספ"ג
דמשפחות פ"ט: [א] שמה
לא הנתת פאה כאלפס.
ז"ל שמה אמת פאה בו
לאשפיא: [א] הנכס זו
מקום כעגולס:

רבינו הגאון (הרשב"א)
אמר רב יהודי עירנית.
אמר אבי צע חלקייתא.
אחרונות והיא אשתי
אחרונה שכבר נשא
ראשונה וזו אחרונה. ויש
אומרים שמה (נשוא)
[ששוא] מסכתא מחירת
כהנים כגון שחיתת
קרישים וכיוצא בה.
עירניות כלומר משנה
חיצונה. אחרונות שגורה
באחרית ימיו. התייעין
במפריש. נשא עינא
מראש ישיבה. והגניב
והלך לארץ הגבא אצל
חכמי דרוס. משיירין
פיאה באילסם ואין
משיירין פאה בקערה.
פירוש היא ברוריה
בטשא בהווא חלמיד
דהוה גירס בלחישא.